

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 16 czerwca 2023 r.

Poz. 6152

UCHWAŁA NR 16/861/2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 6 czerwca 2023 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668, z późn.zm.) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn.zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LVI/414/23 Rady Gminy Kobyla Góra z dnia 22 maja 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr II/8/06 Rady Gminy Kobyla Góra z dnia 5 grudnia 2006 roku w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych: od nieruchomości, rolnego, leśnego, podatku od posiadania psów, opłaty targowej i opłaty miejscowej w drodze inkasa, określenia inkasentów, wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów (Dz. Urz.Woj.Wielkopolskiego z 2006 r. Nr 212, poz.5270, 2012 r. poz.5047, 2013 r.poz.3658, 2015 r.poz.1450, z 2016 r. poz.4151, z 2017 r. poz. 5123, 2018 r. poz. 6952 oraz 2019r. poz.3233), z powodu naruszenia art. 25a ustawy o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tut. Izbie w dniu 24 maja 2023 r., Rada Gminy Kobyla Góra, powołując się na art. 6 ust. 12 i art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym, dokonała zmiany uchwały Nr II/8/06 Rady Gminy Kobyla Góra z dnia 5 grudnia 2006 roku w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych: od nieruchomości, rolnego, leśnego, podatku od posiadania psów, opłaty targowej i opłaty miejscowej w drodze inkasa, określenia inkasentów, wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr LVI/414/23 Rady Gminy Kobyla Góra z dnia 22 maja 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych: od nieruchomości, rolnego, leśnego, podatku od posiadania psów, opłaty targowej i opłaty miejscowej w drodze inkasa, określenia inkasentów, wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów (Dz. Urz.Woj. Wielkopolskiego z 2006 r. Nr 212, poz.5270, 2012 r. poz.5047, 2013 r.poz.3658, 2015 r.poz.1450, z 2016 r. poz.4151, z 2017 r. poz.5123, 2018 r. poz.6952 oraz 2019r. poz.3233), wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 6 czerwca 2023 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią i wyciągiem z protokołu z LVI Sesji Rady Gminy Kobyla Góra z dnia 22 maja 2023 r. ustaliło i zważyło, co następuje.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Zgodnie z art. 6 ust. 12 i art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888, z późn.zm.) rada gminy może zarządzić pobór podatków od osób fizycznych: od nieruchomości, rolnego, leśnego, opłaty od posiadania psów, opłaty targowej i opłaty miejscowej drodze inkasa, wyznaczać inkasentów ww. podatków i opłat oraz określać wynagrodzenie za inkaso.

W wykonaniu dyspozycji ww. przepisów, Rada Gminy Kobyła Góra w dniu 5 grudnia 2006 r. podjęła uchwałę Nr II/8/06 Rady Gminy Kobyła Góra w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych: od nieruchomości, rolnego, leśnego, podatku od posiadania psów, opłaty targowej i opłaty miejscowej w drodze inkasa, określenia inkasentów, wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów.

Badaną uchwałą, Rada Gminy Kobyła Góra dokonała zmiany § 2 uchwały Nr II/8/06 z dnia 5 grudnia 2006 roku, w którym zawarto imienny wykaz osób (sołtysów) wyznaczonych na inkasentów podatku od osób fizycznych: od nieruchomości, rolnego, leśnego i opłaty targowej. Na mocy postanowień badanej uchwały na inkasentów wyznaczeni zostali m.in.: p. Piotr Ługowski - na terenie sołectwa Mąkoszyce oraz p. Janusz Kapica - na terenie sołectwa Piszczowice, którzy są jednocześnie radnymi Rady Gminy Kobyła Góra.

Z przedłożonego wyciągu z protokołu z LVI Sesji Rady Gminy Kobyła Góra z dnia 22 maja 2023 r. wynika, że radni: p. Piotr Ługowski i p. Janusz Kapica uczestniczyli w sesji Rady Gminy Kobyła Góra w dniu 22 maja 2023 r., brali udział w głosowaniu nad badaną uchwałą i głosowali za jej podjęciem.

Kolegium Izby wskazuje, że art. 25a ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Artykuł ten wprowadził zatem instytucję wyłączenia radnego od udziału w głosowaniu. Interes prawny to interes chroniony przepisami prawa, wypływający z przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego. Każdy z tych przepisów może bowiem kształtować uprawnienia i obowiązki jednostki. Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu.

Nie powinno więc budzić wątpliwości, że interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem, któremu przysługuje prawo do pobierania wynagrodzenia za inkaso. Uchwała dotyczy bowiem uprawnień i obowiązków radnego o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta. Stanowisko to potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny m.in. w wyroku z dnia 25 stycznia 2010 r., sygn. akt II OSK 1865/09, w uzasadnieniu którego wskazał, że *"głosowanie w sprawie wyboru przewodniczącego rady gminy dotyczy również interesu prawnego kandydata na to stanowisko o charakterze majątkowym"*.

W tej sytuacji, udział w głosowaniu radnych podlegających wyłączeniu jest istotnym naruszeniem prawa (por. wyrok NSA z dnia 10 września 2002 r., sygn. akt II SA/Wr 1498/02, a także A. Szewc, Komentarz do art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, Lex/el. 2012, teza 3).

W konsekwencji należy uznać, że uchwała w tym przedmiocie podjęta z udziałem w głosowaniu radnych ustanowionych inkasentami jest nieważna. Przyjmuje się bowiem, że ocena interesu prawnego radnego i skutków jego ewentualnego naruszenia jest wyłączona, bo nawet wówczas gdy interes radnego jest zbieżny z interesem gminy, radny podlega wyłączeniu. Zatem już tylko sama możliwość dotknięcia interesu prawnego wystarcza dla zastosowania art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Radny, którego interesu dotyczy uchwała może bowiem wpływać na treść uchwały nie tylko poprzez głosowanie, ale także w wyniku podejmowania innych działań typu lobbystycznego. Jeżeli zatem radny ma zostać inkasentem, pobierając z tej racji wynagrodzenie, to podlega wyłączeniu od głosowania nad uchwałą w tym przedmiocie.

Za "istotne" naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Do nich zalicza się między innymi naruszenie przepisów prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także - jak w niniejszej sprawie - przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (por. M. Stahl, Z. Kmiecik, Akty nadzoru nad działalnością

samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny, Samorząd Terytorialny 2001, z. 1-2, s. 101-102).

Za stwierdzeniem nieważności badanej uchwały przemawia to, że sposób jej uchwalenia pozostawał w wyraźnej sprzeczności z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Skoro, jak wykazano, nad uchwałą głosowali radni: p. Piotr Ługowski i p. Janusz Kapica – osoby podlegające wyłączeniu na podstawie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, to uchwałę podjęto z istotnym naruszeniem prawa, czego konsekwencją jest stwierdzenie jej nieważności.

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że w tytule oraz w postanowieniu § 1 badanej uchwały nieprawidłowo określono tytuł uchwały zmienianej, tj. uchwały Nr II/8/06 Rady Gminy Kobyla Góra z dnia 5 grudnia 2006 roku *„w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych: od nieruchomości, rolnego, leśnego, podatku od posiadania psów, opłaty targowej i opłaty miejscowej w drodze inkasa, określenia inkasentów, wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów”*, podczas gdy w wyniku zmian wprowadzonych uchwałą Nr XX/117/12 Rady Gminy Kobyla Góra z dnia 25 października 2012 r. tytuł uchwały zmienianej winien brzmieć: *„w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych: od nieruchomości, rolnego, leśnego, opłaty targowej i opłaty miejscowej w drodze inkasa, określenia inkasentów, wysokości wynagrodzenia za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów”*.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
Grażyna Wróblewska
(-) z up. Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.